

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA

TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-1099 18,
22, 25, 28, 35, 36, 39, 49, 53 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO
38¹ STRAIPSNIU PROJEKTO
TAP NR. 18-2015; TAIS Nr. 18-12990(2)**

2018-11-26 Nr.NV-3121

Vilnius

Įvertinę Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 18, 22, 25, 28, 35, 36, 39, 49, 53 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 38¹ straipsniu projekto (toliau- Įstatymo projektas) atitiktį Konstitucijai, įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Įstatymo projekto 2 str. keičiamo Konkurencijos įstatymo 22 str. 1 d. 6 p. tikslintinas šiais aspektais. *Pirma*, atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos 2018 m. lapkričio 13 d. rašto Nr. (1.16E)7R-7410 2 pastabą dėl poreikio apibrėžti „paaiškinimų“ sąvoką ir derinimo pažymoje pateiktą komentarą, kad minėta nuostata remiasi Tarybos reglamento (EB) Nr.1/2003 (toliau – Reglamentas) reguliavimu, bei siekiant teisinio aiškumo, siūlytina keičiamo Konkurencijos įstatymo 22 str. 1 d. 6 p. (taip pat ir keičiamo Konkurencijos įstatymo 25 str. 1 d. 5 p., 36 str. 3 ir 4 d.) reguliavimą formuluoti analogiškai Reglamentui, kuriame nustatyta, kad Komisija gali *prašyti paaiškinti faktus ar dokumentus* (Reglamento 20 str. 2 d. e) p.), o nurodyti asmenys – *atsakyti į klausimus*, pateikiant teisingą, išsamų, neklaidinantį atsakymą (Reglamento 23 str. 1 d. d) p.). *Antra*, nuostata, kuria nustatoma, kad *nevykdomi reikalavimai*, įtvirtinti Konkurencijos įstatymo 25 str. 1 d. atitinkamuose punktuose, tikslintina, nes kai kuriuose iš nurodytų 25 str. 1 d. punktų nustatomi pačios Konkurencijos tarybos veiksmai, kuriuos gali būti nebent *kliudoma atlikti*. Šiais aspektais įvertintinos ir keičiamo Konkurencijos įstatymo 36 str. 3 ir 4 d. *Trečia*, aiškinamajame rašte pagrįstina, kodėl Konkurencijos įstatymo V skyriaus nustatyta tvarka nebus tiriami pažeidimai dėl kliudymo Konkurencijos tarybai atlikti veiksmus, nurodytus Konkurencijos įstatymo 25 str. 1 d. 2, 7, 10 - 12 punktuose. Nuorodos į keičiamo Konkurencijos įstatymo 25 str. 1 d. 5 p. atsisakytina, kaip perteklinės, atsižvelgiant į pažeidimų dėl paaiškinimų išskyrimą šiame punkte atskirai. Šiais aspektais įvertintinos ir keičiamo Konkurencijos įstatymo 36 str. 3 ir 4 d. *Ketvirta*, Siūlytina atskleisti keičiamo Konkurencijos įstatymo 22 str. 1 d. 6 p. minimų įpareigojimų (nurodytų po žodžio „sankcijos“), turinį. Atkreiptinas dėmesys, kad įpareigojimai, minimi Konkurencijos įstatymo 35 str. 1 d., patenka į sąvokos „sankcijos“ apimtį. *Penkta*, Aiškinamajame rašte pagrįstina, kodėl Konkurencijos įstatymo V skyriaus nustatyta tvarka nebus tiriami pažeidimai, kai nevykdomos Konkurencijos tarybos nutarimais paskirtos sankcijos, nurodytos keičiamo Konkurencijos įstatymo 35 str. 1 d. 3 p. *Šešta*, Įstatymo projekto lyginamasis variantas (2 str., 6 str. keičiamo Konkurencijos įstatymo 36 str. 3 ir 4 d.) tikslintinas pagal teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ patvirtintų Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų 113.3 papunkčio reikalavimus taip, kad jame atspindėtų visi daromi pakeitimai.

2. Siekiant teisinio aiškumo Įstatymo projekto 4 str. keičiamo Konkurencijos įstatymo 28 str. 4 d. tikslintina, kadangi vien tik įsipareigojimų raštu pateikimu įtariamas pažeidimas, tikėtina, nebūtų pašalintas. Be to, atskleistina, koku tikslu galėtų būti nustatytas terminas įsipareigojimams, jei jų tikslas – pašalinti įtariamą pažeidimą.

3. Siekiant Konkurencijos įstatymo nuostatų nuoseklumo, siūlytina Įstatymo projekto 5 str. keičiamo Konkurencijos įstatymo 35 str. 1 d. 2 p. vartoti Konkurencijos įstatymo II skyriaus I skirsnio pavadinime, 36, 38, 40 str. minimą „draudžiamo susitarimo“ sąvoką (vietoje „konkurenciją ribojančio susitarimo“). Atitinkamai tikslintina ir Įstatymo projekto 2 str. keičiamo Konkurencijos įstatymo 22 str. 1 d. 2 p., 28 str. 4 d., 35 str. 1 d. 2 p. ir 38¹ str. 5, 6 d.

4. Aiškinamajame rašte pagrįstina, kodėl Įstatymo projekto 6 str. keičiamo Konkurencijos įstatymo 36 str. nenumatytos baudos, kai nevykdomos Konkurencijos tarybos nutarimais paskirtos sankcijos, nurodytos keičiamo Konkurencijos įstatymo 35 str. 1 d. 3 p. Be to, atskirai pagrįstini baudų už visus 36 str. 1 d. ir 3 d. naujai nurodytus pažeidimus dydžiai proporcingumo principo kontekste. Atkreiptinas dėmesys, kad už dalį analogiškų pažeidimų, numatytų keičiamo Konkurencijos įstatymo 36 str. 3 d., už kuriuos taikytinos baudos iki 1 proc. bendrųjų metinių pajamų praėjusiais metais, Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 3, 4, 5, 8, 9, 12, 13 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9¹, 9² straipsniais įstatymo projektas (TAIS Nr. 18-2013) numato kitokias baudas, t. y. iki 10 tūkst. eurų.

5. Siekiant teisinio aiškumo, Įstatymo projekto 6 str. keičiamo Konkurencijos įstatymo 36 str. 1 d. ir 4 d. tikslintinos, nurodant apie kokius konkrečius pažeidimus kalbama, nustatant baudas už įsipareigojimų nutraukti *pažeidimą* ūkio subjektų struktūrą keičiančiomis priemonėmis nevykdymą (žr. 35 str. 1 d. 2 p.), o kalbant apie prisiimtų įsipareigojimų nesilaikymą - pateiktina nuoroda į Konkurencijos įstatymo 28 str. 4 d. Aiškinamajame rašte pagrįstina, kodėl periodinės baudos keičiamo Konkurencijos įstatymo 36 str. 4 d. nustatomos būtent už tokius Konkurencijos įstatymo pažeidimus.

6. Įstatymo projekto 6 str. keičiamo Konkurencijos įstatymo 36 str. 8 d. nuostata, remiantis kuria periodinės baudos skiriamos už laikotarpį, kuris prasideda nuo Konkurencijos tarybos nutarimo skirti baudą *priėmimo dienos*, tikslintina atsižvelgiant į Konkurencijos įstatymo 33 str. 3 d., remiantis kuria skundo padavimas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo ūkio subjektui paskirta bauda, *sustabdo* baudos ir palūkanų priverstinį išieškojimą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.

7. Įvertintinas poreikis Įstatymo projekto 7 str. keičiamo Konkurencijos įstatymo 38¹ str. 3 d. 3 p. papildyti nurodant ne tik vienasmenį ūkio subjekto valdymo organą - vadovą, bet ir kitų valdymo organų narius, taip pat ir to ūkio subjekto priežiūros organų narius bei akcininkus, kurie manytina, taip pat negalėtų pretenduoti į piniginę išmoką, jei toks ūkio subjektas yra kreipęsis su pašymu dėl atleidimo nuo baudos.

8. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projekto 7 str. keičiamo Konkurencijos įstatymo 38¹ str. 4 d. minimi Konkurencijos tarybos nutarimai *pripažinti*, kad susitarimai pažeidė Konkurencijos įstatymą, nėra numatyti Konkurencijos įstatymo 30 str., reguliuojančiame, kokius nutarimus Konkurencijos taryba priima dėl Konkurencijos įstatymo pažeidimo. Siekiant teisinio aiškumo, siūlytina keičiamo Konkurencijos įstatymo 38¹ str. 4 d. minimus Konkurencijos tarybos nutarimus susieti su nutarimais, minimais Konkurencijos įstatymo 30 str.1 d.

9. Įstatymo projekto 7 str. keičiamo Konkurencijos įstatymo 38¹ str. 5 d. nuostata „kiek tai yra *objektyviai įmanoma*, atsižvelgiant į šio įstatymo 29 straipsnyje numatytos *teisės į gynybą įgyvendinimo tvarką ir tikslus*, fizinio asmens <....> prašymu Konkurencijos taryba užtikrina jo konfidencialumą“ tikslintina, kadangi neužtikrina tokio asmens konfidencialumo garantijų, kas gali atgrasyti asmenis pateikti jiems žinomą informaciją apie vykdomas sudėtingas draudžiamų susitarimų schemas, tokiu būdu nepasiekiant šioms Įstatymo projekto nuostatoms keliamų tikslų. Atkreiptinas dėmesys, kad Konkurencijos įstatymo 29 str. numatomos išimtys dėl susipažinimo su informacija, kurią Konkurencijos tarybai pateikė ūkio subjektas Konkurencijos įstatymo 38 st. 1 d. pagrindu ar šio įstatymo 37 str. 2 d. nurodytu tyrimo metu pateiktu rašytiniu pripažinimo pareiškimu, ir tokiais atvejais taikomi Konkurencijos įstatymo 21 str. 8–11 d. numatyti apribojimai. Siūlytina įvertinti galimybę atitinkamu reguliavimu dėl dokumentų, gautų keičiamo Konkurencijos įstatymo 38¹ str. 1 d. pagrindu, papildyti Konkurencijos įstatymo 29 ir 21 str.

10. Įstatymo projekto Aiškinamasis rašte (12 p.) nurodoma, kad įsigaliojus įstatymui (t. y. nuo 2019 m. liepos 1 d.), Konkurencijos taryboje turėtų būti papildomai įdarbinti 1–2 teisės ir ekonomikos ekspertai, o tai 2019 m. pareikalautų nuo 12 tūkst. iki 25 tūkst. eurų, minėtas lėšas numatant patikslinus arba peržiūrėjus 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą. Atkreiptinas dėmesys, kad Finansų ministerija (2018 m. lapkričio 12 d. raštas Nr.(15.27-37)3-4589) nepritaria tam ir nurodo, kad įvertinus pagal 2018 m. rugsėjo 12 d. paskelbtą ekonominės raidos scenarijų atnaujintas preliminaras pajamų projekcijas bei šešių reformų (kurios pradėtos ir bus pradamos įgyvendinti nuo 2019 m. sausio 1 d.) kaštus, išlaidų limitai, nustatyti pagal fiskalinės drausmės taisykles, yra išnaudoti visu 2019–2021 m. laikotarpiu, todėl Įstatymo projekte numatytoms nuostatoms įgyvendinti skirti papildomų lėšų nėra galimybių. Atsižvelgiant į tai, įvertintinas Įstatymo projekto 11 str. 1 d. nurodytino įsigaliojimo termino atidėjimas.

11. Aiškinamasis raštas (4 p. septintoji, aštuntoji ir dešimtoji pastraipos) tikslintinas pagal aktualias Įstatymo projekto nuostatas.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Ieva Peciukonienė